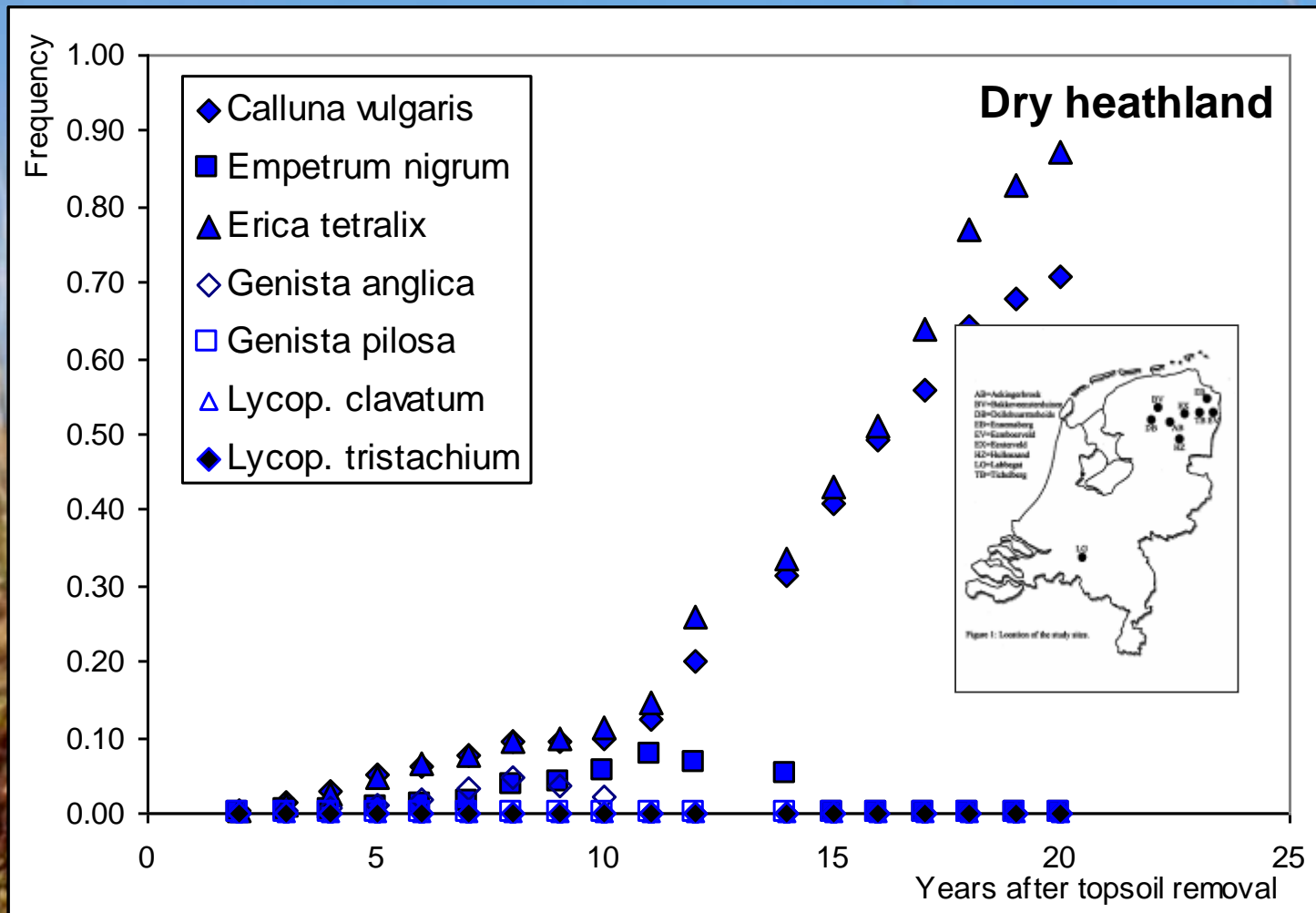

Bodemmanipulatie bij natuurherstel: gebakken lucht of zinvolle aanvulling??

Rudy van Diggelen

Foto Hans Dekker

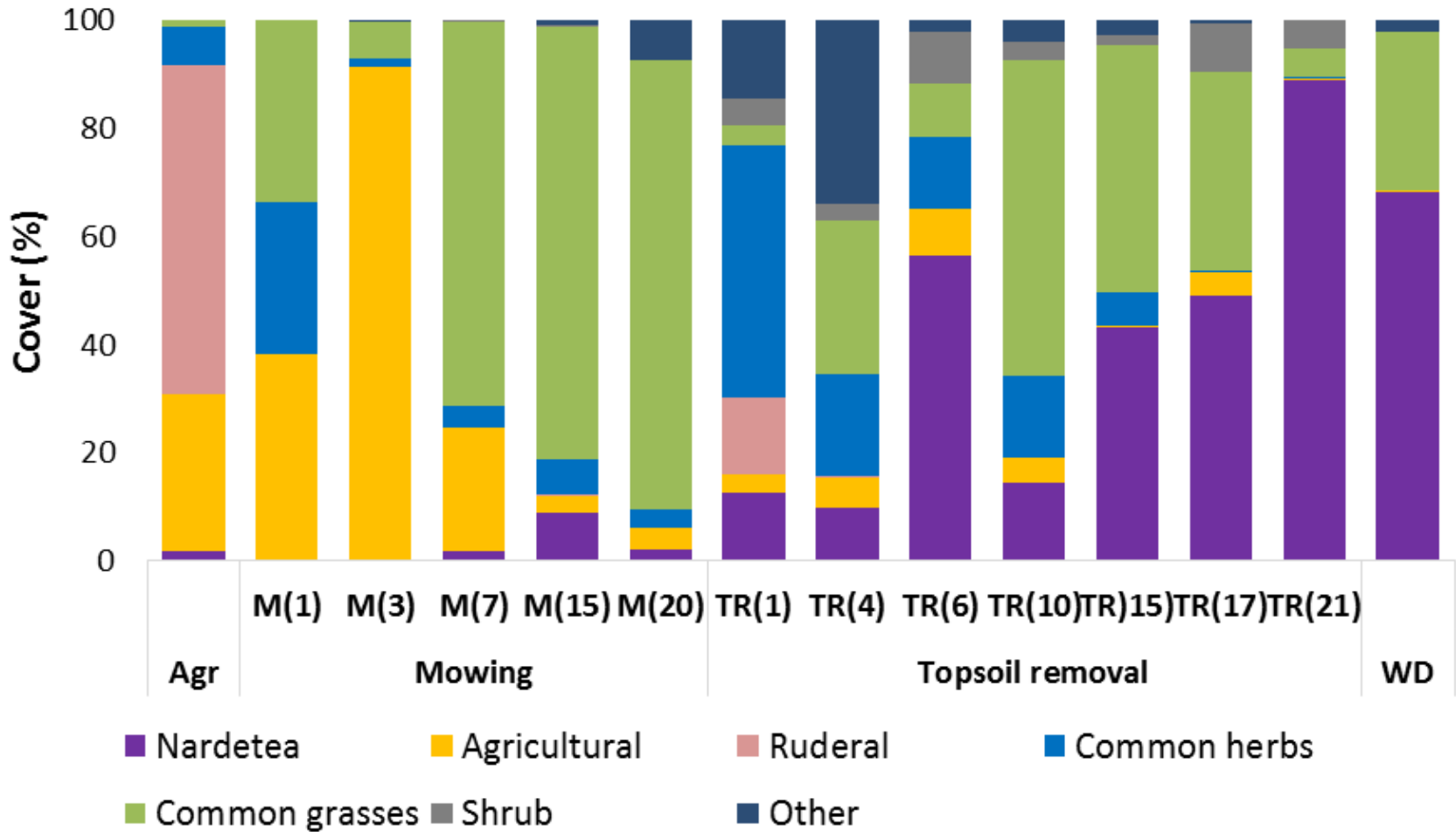
Vegetatiesuccessie in natuurontwikkelingsterreinen

Te onderzoeken percelen

10

Vegetatie

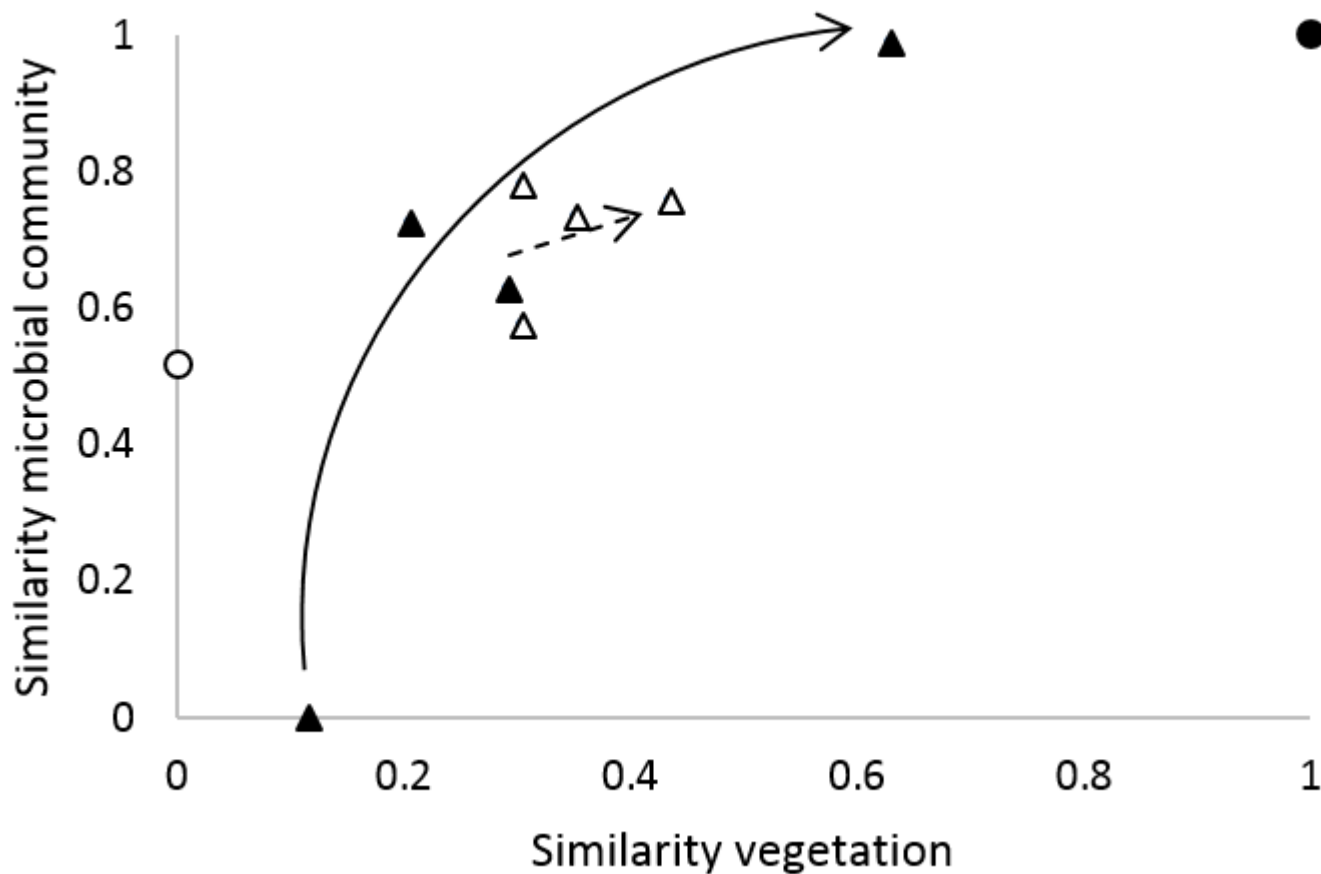
3

Te onderzoeken percelen

10

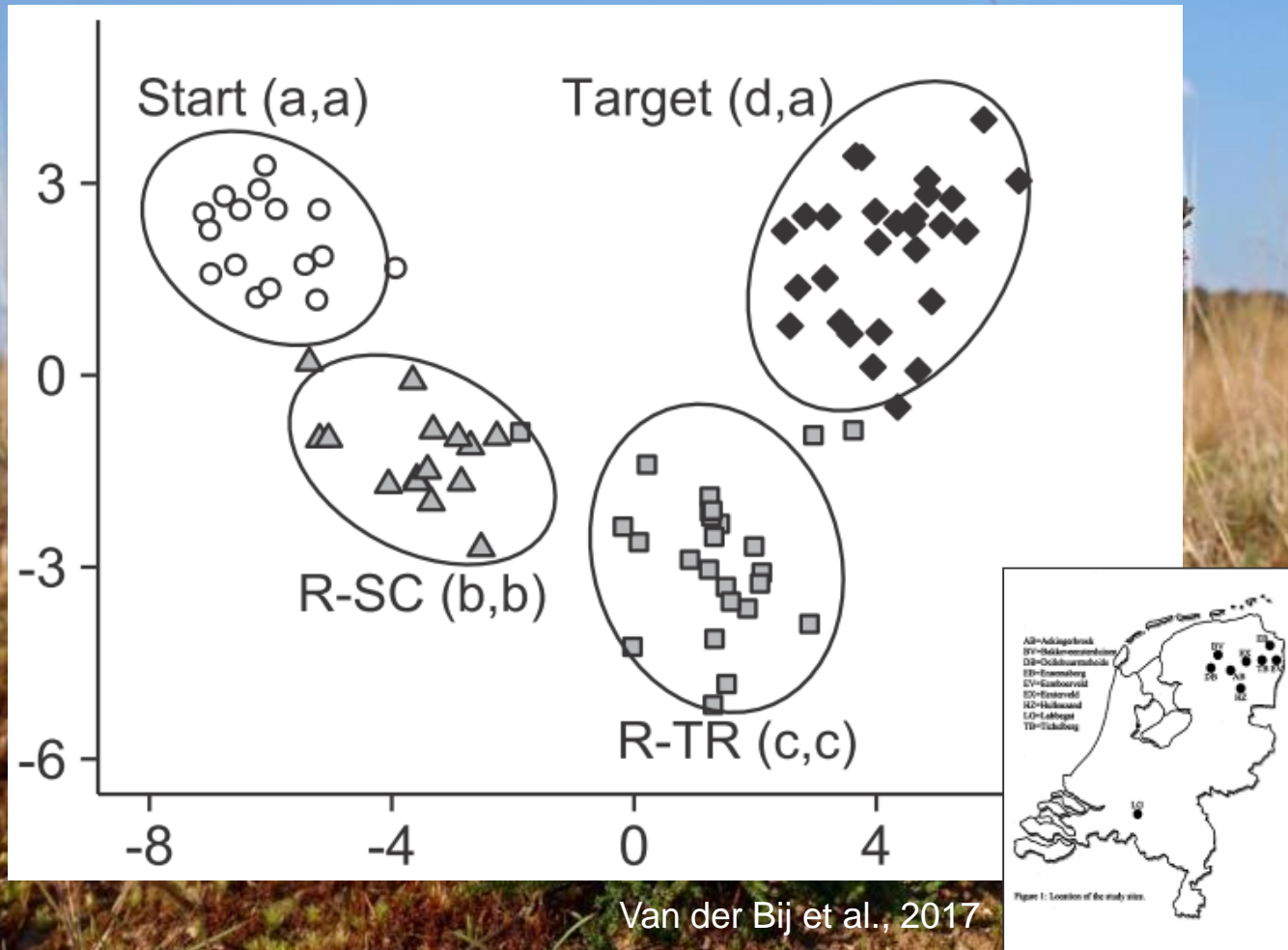
5

Vegetation - microbial community

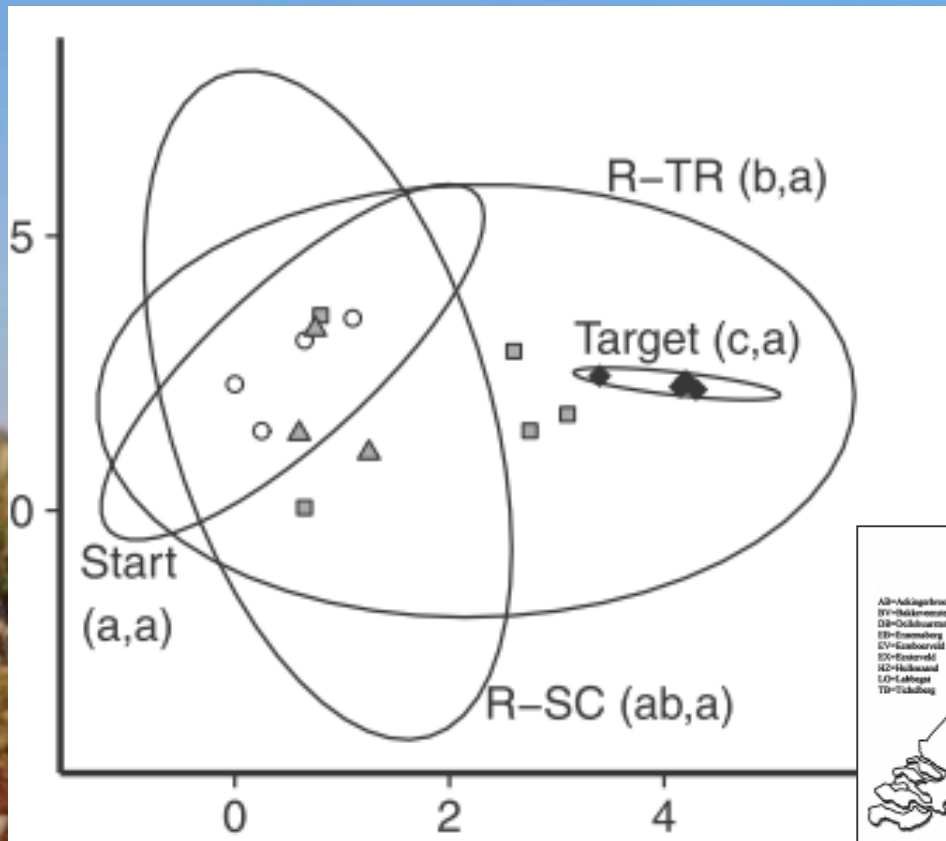
Samenstelling Bodemgemeenschap

Effect van hersteltechniek

Samenstelling Bodemgemeenschap

Effect op vegetatie

Van der Bij et al., 2017

Fungal channel “Miners”

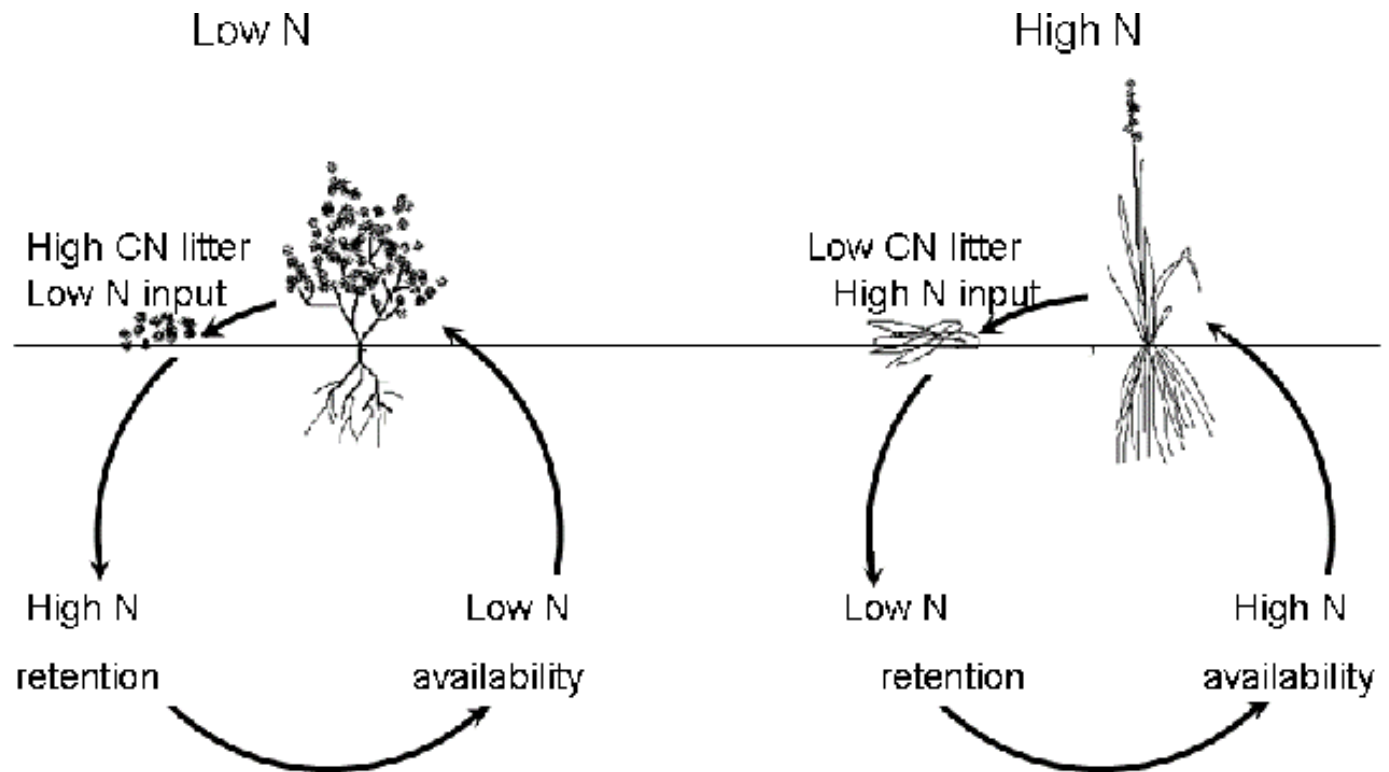
- High C/N
- pH acid
- Litter on the surface

Bacterial Channel “Opportunists”

- low C/N
- pH neutral
- Litter into soil

N cyclus: schimmel vs bacteria-dominantie

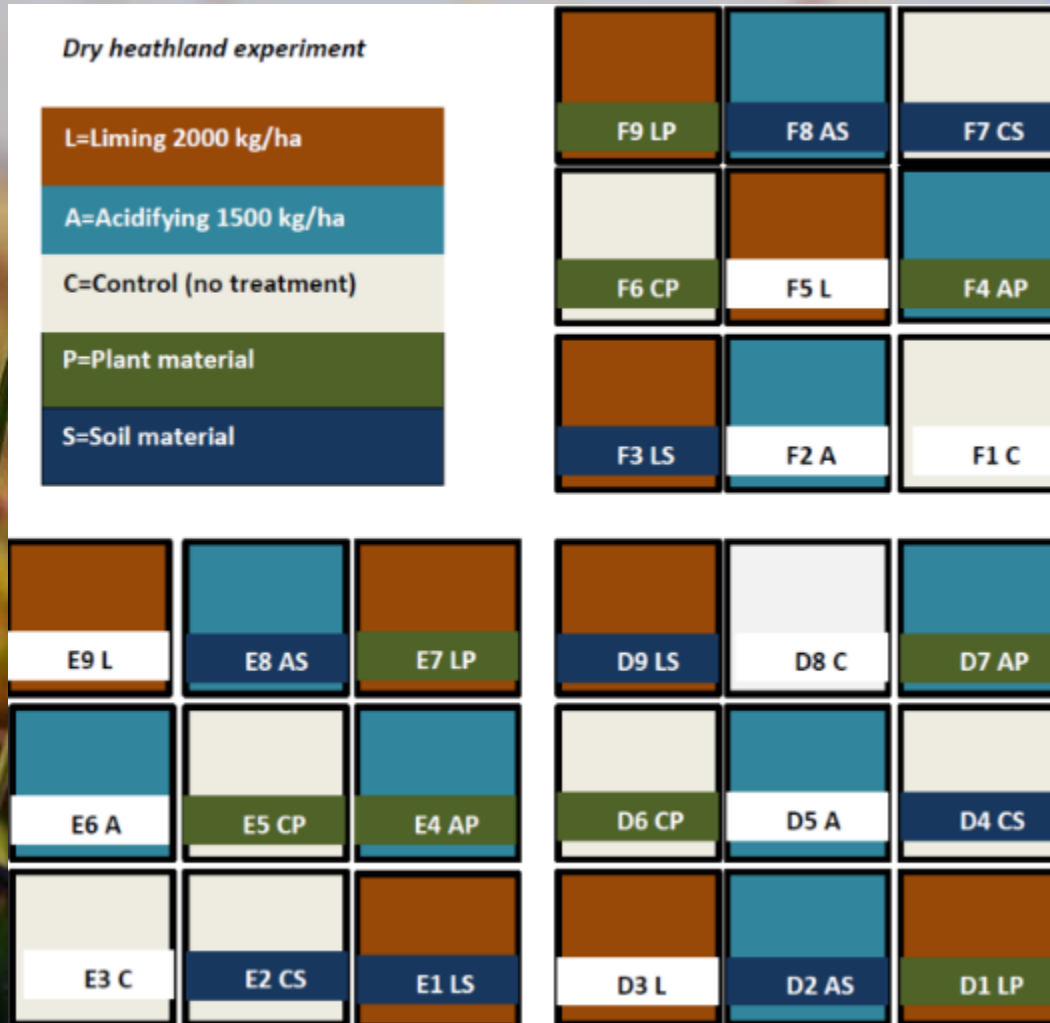

Additionele herstelstrategie
Inbreng bodemtoplaag van donorsite

Foto Arrie van der Bij

Experimental setup

- Gradient in soil pH
- Gradient in addition of biota

October 2011

Summer 2013

Ontwikkeling vegetatie

Jaar 2 met plagsel

Foto Arrie van der Bij

A photograph of a field of purple heather in bloom. The foreground is filled with dense, low-growing vegetation with small purple flowers. In the background, a person is visible walking across a field of taller, golden-brown grasses under a clear sky.

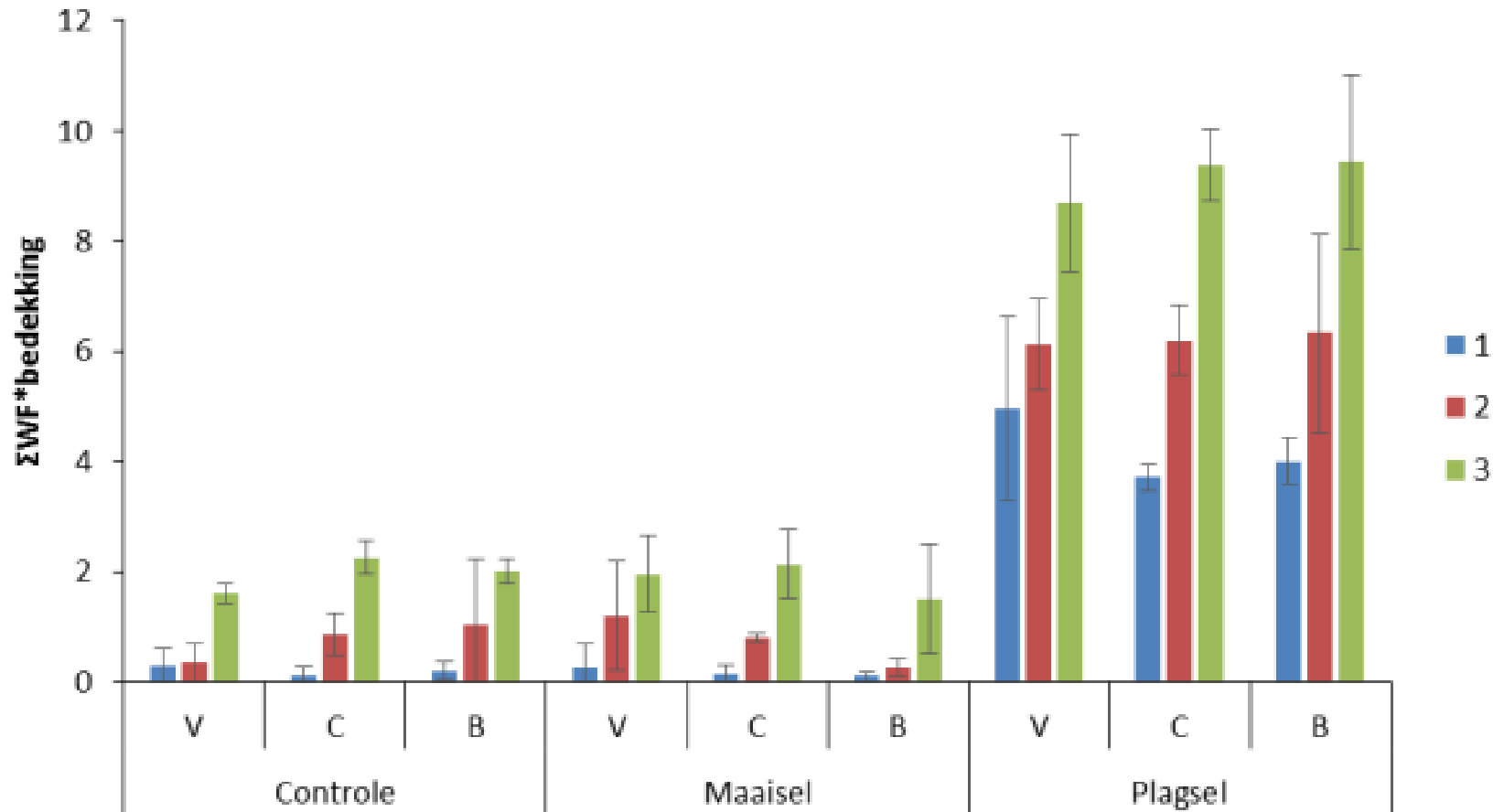
Ontwikkeling vegetatie

Jaar 3 met plagsel

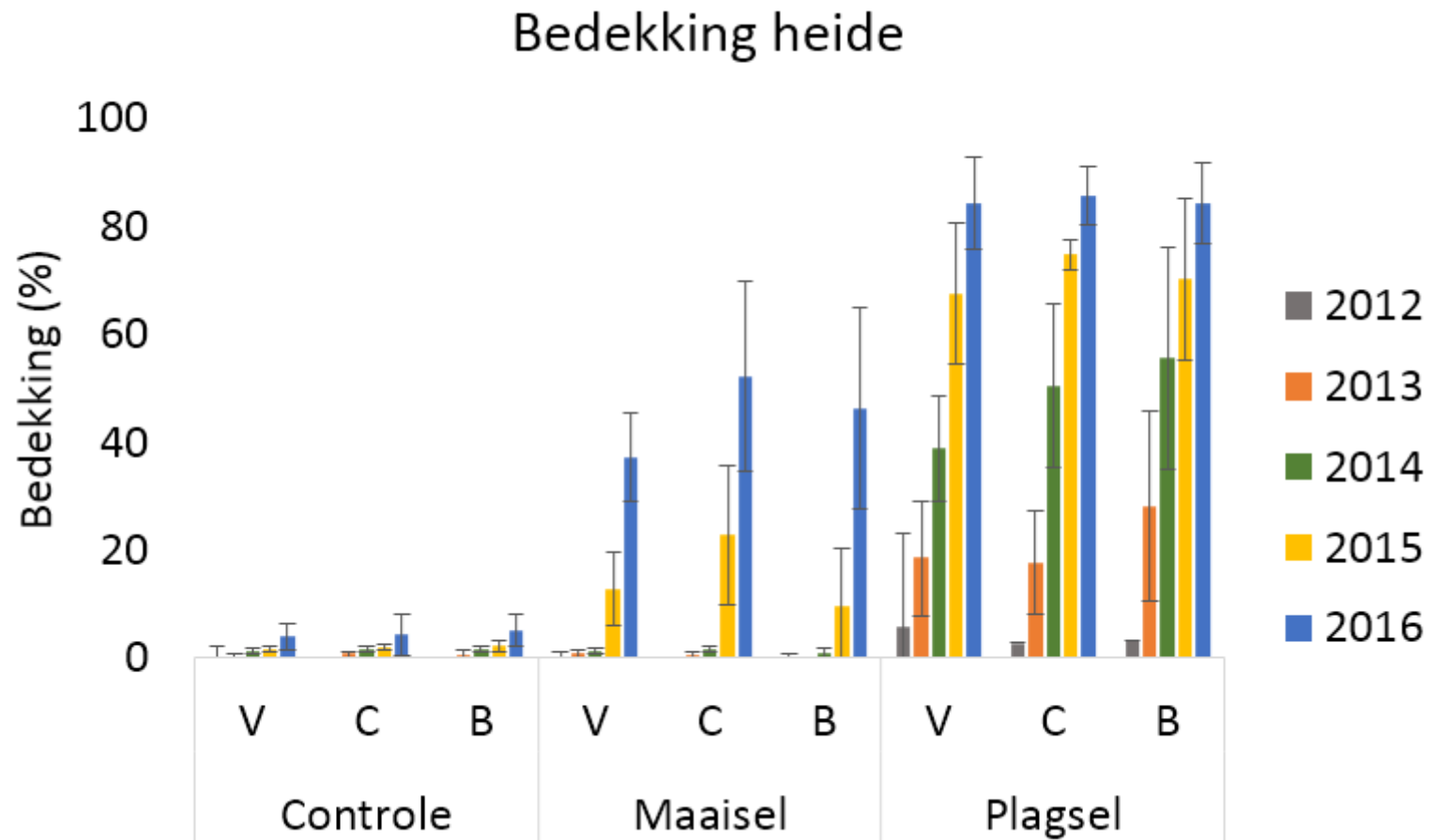
Foto Arrie van der Bij

Typische soorten

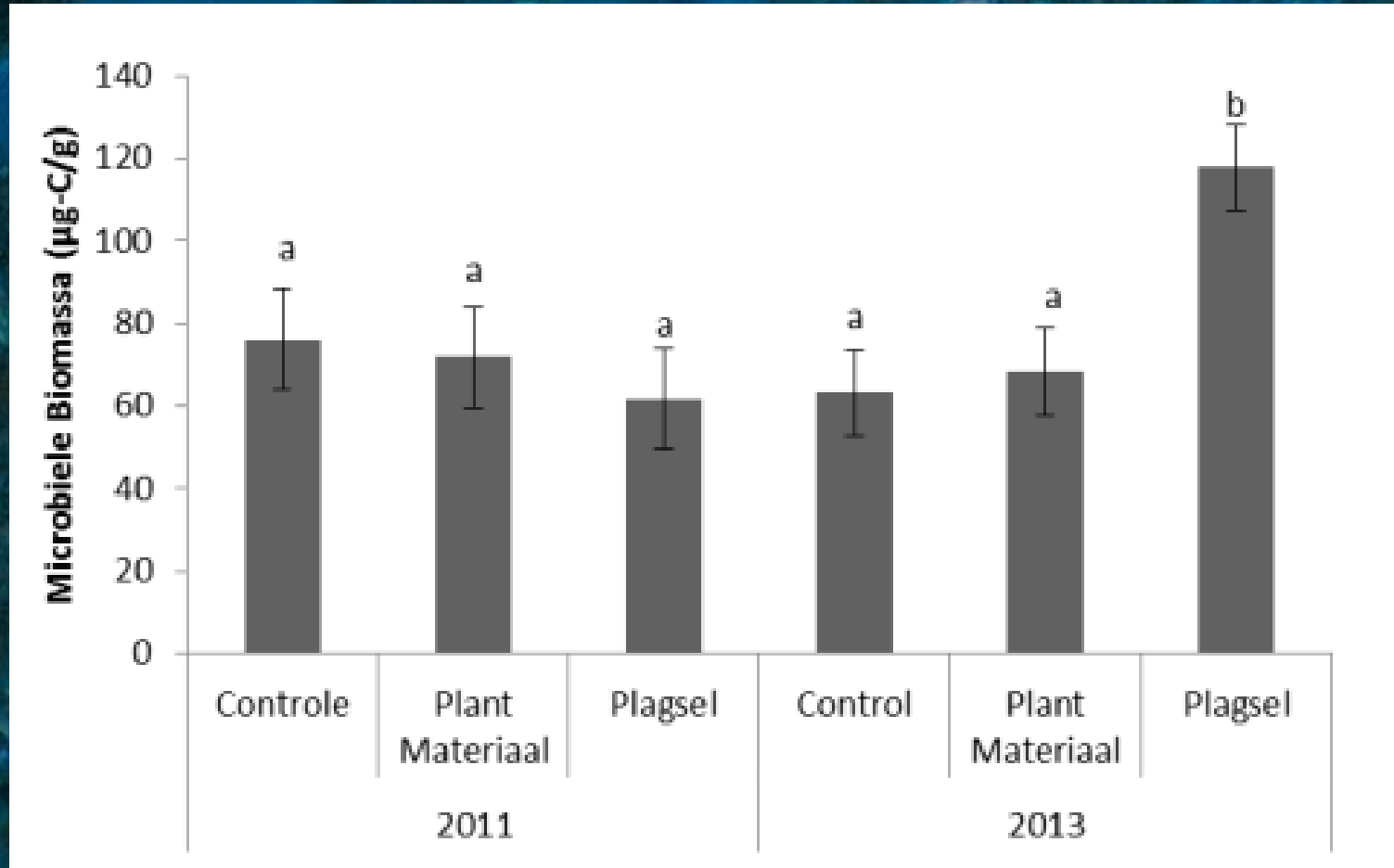
Droge proef

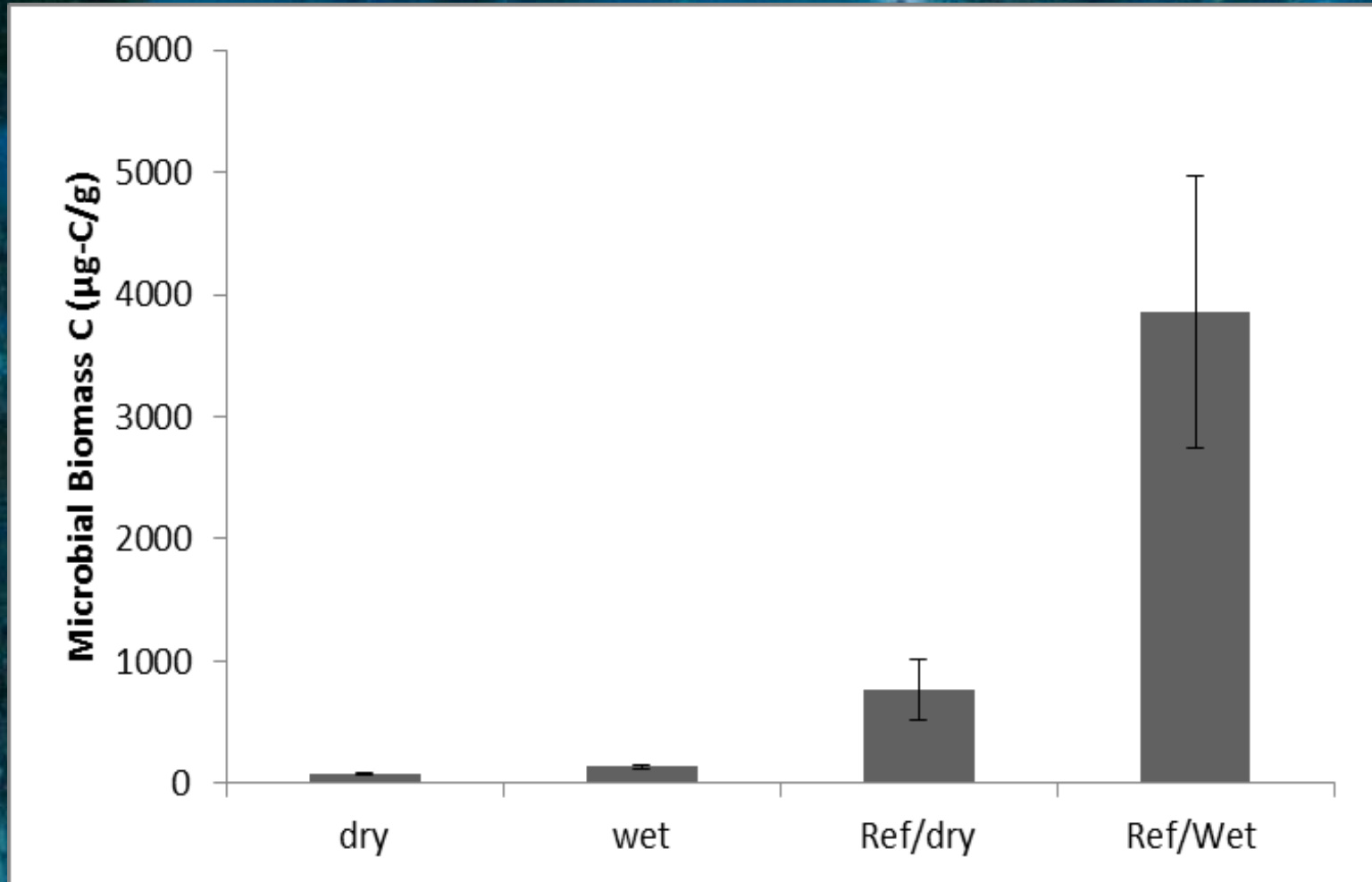
Bedekking Heide

Micro-organismen

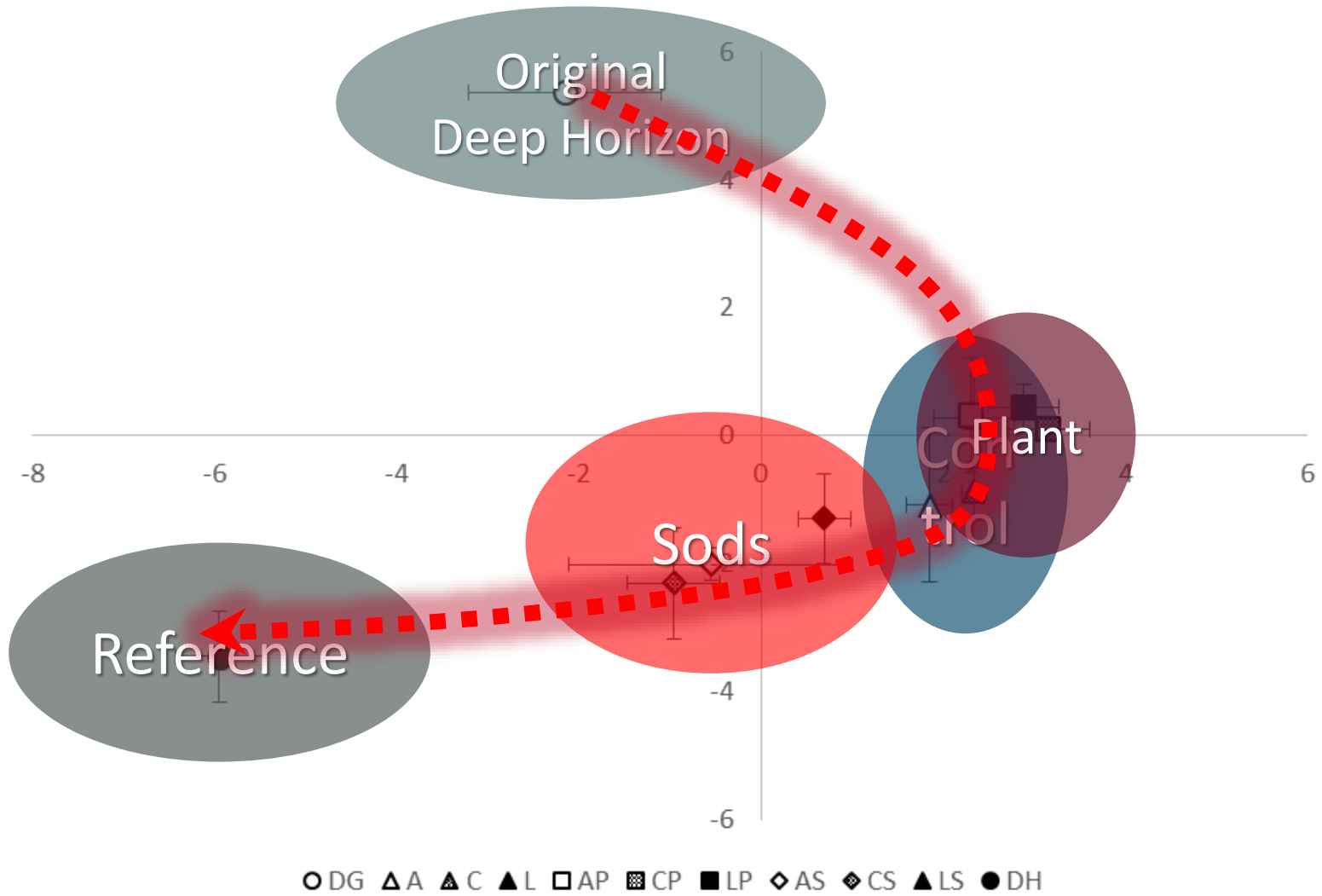
Microbiële Biomassa 2013

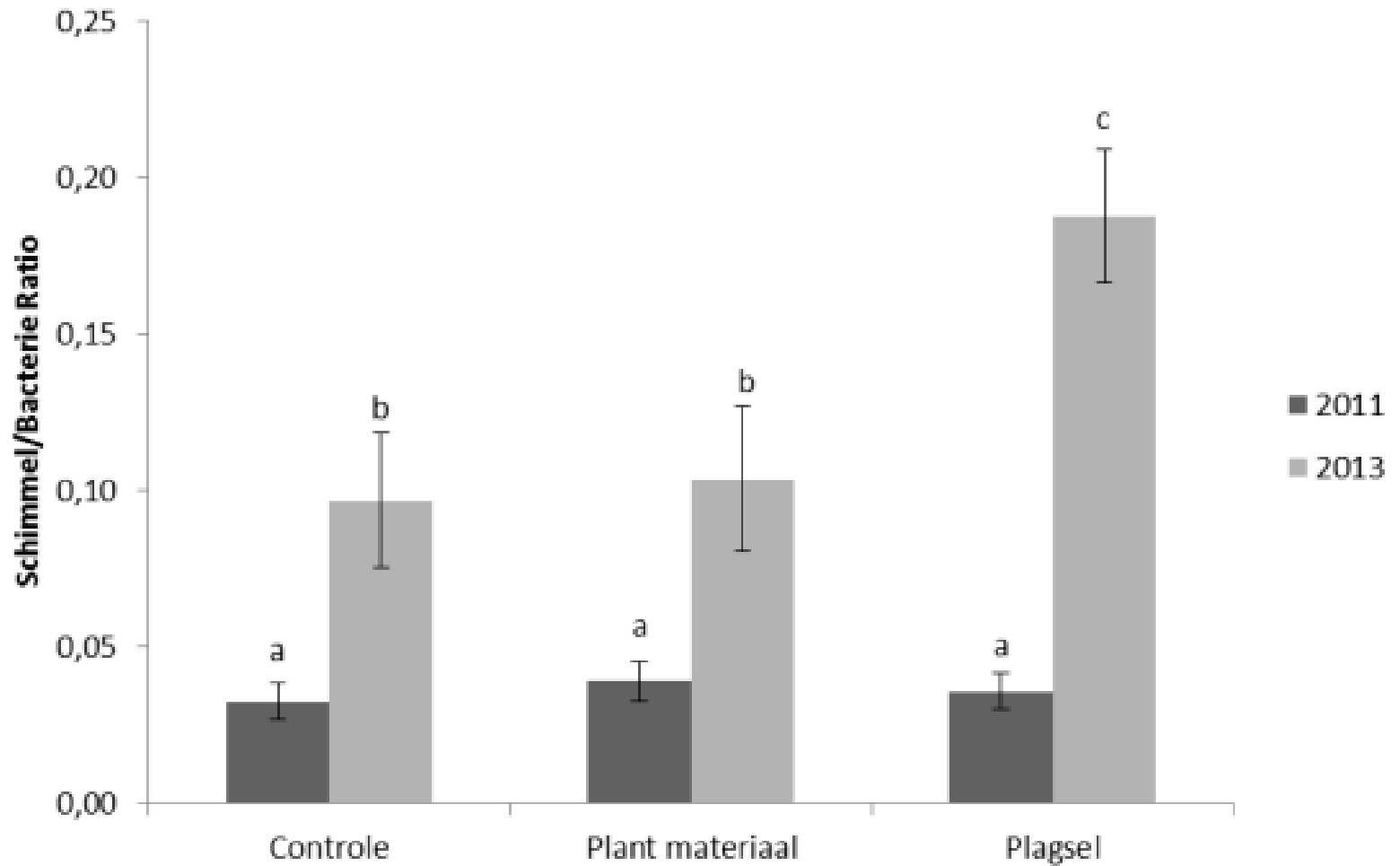
Fingerprinting Bodengemeenschap: MSIR

Results microbes – 2 years

Fungi:Bacteria Ratio

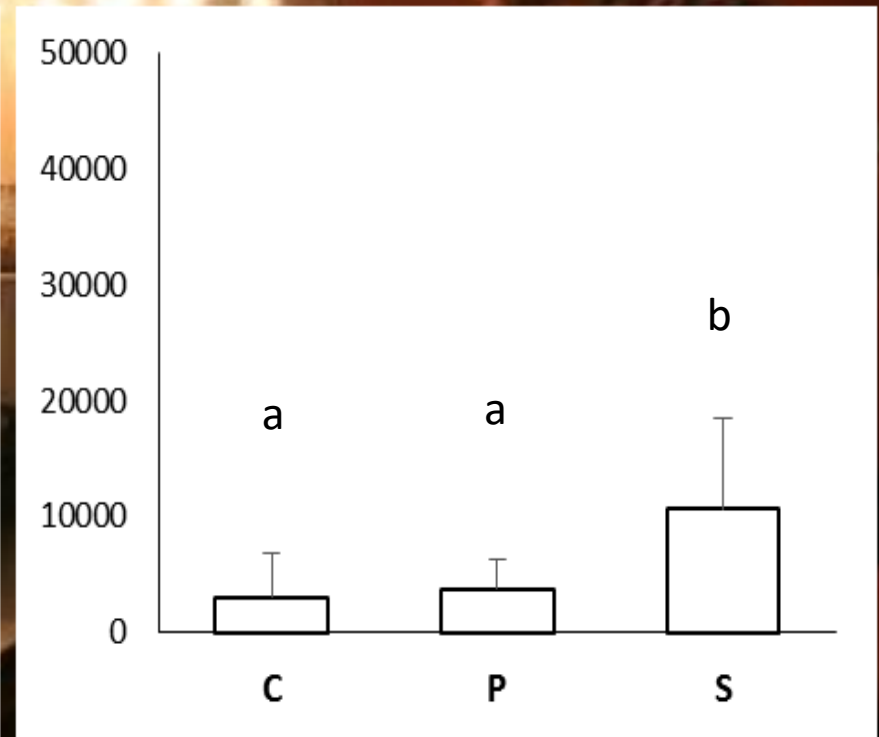
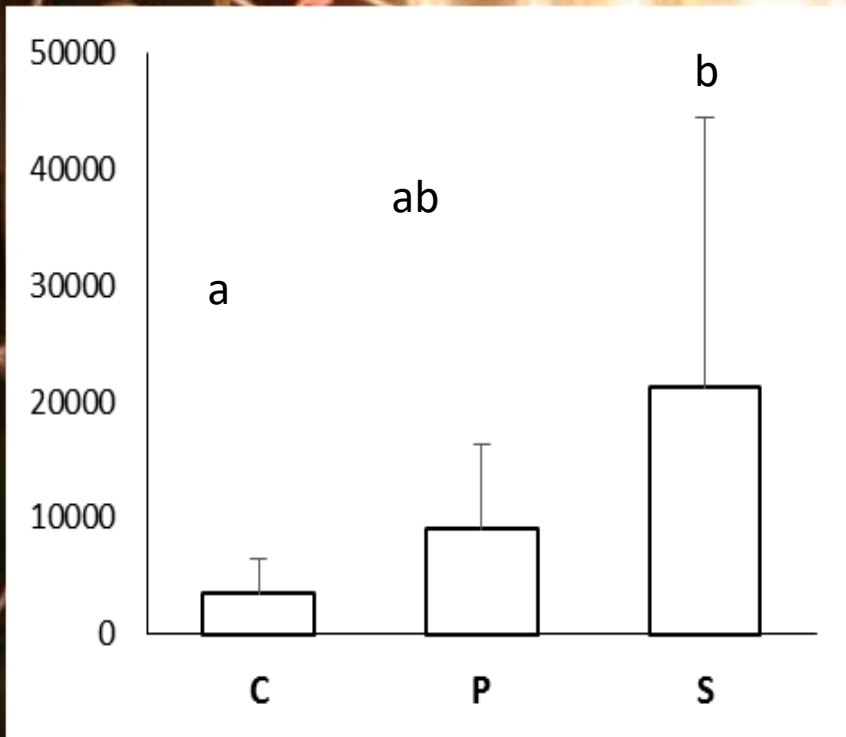
Mesofauna

Mijten en springstaarten

Mites
ind/m²

Collembola
ind/m²

C: control, P: plant; S: sods

Dus

- Manipuleren van nutriëntenbeschikbaarheid en bodemflora heeft grote effecten op de verdere ontwikkelingen in de ecosystemen
- Alleen na toevoeging van bodemorganismen treedt een snelle ontwikkeling naar heide op
- In de bodemgemeenschap is een verschuiving zichtbaar van een bacterie- naar een schimmelgedomineerd systeem en daarmee een verlaging van de nutriëntenbeschikbaarheid